

UVODNIK

Poštovani,

Za nama je još jedan intenzivan mjesec na europskom planu, kako na državnoj razini tako i što se tiče aktivnosti Istarske županije. Boravak delegacije Istarske županije u Bruxellesu bio je vrlo sadržajan. Osobito izdvajam susret s povjerenicom Europske komisije za regionalna pitanja Danutom Hübner te sastanak na temu pritiska iz Generalne direkcije za proširenje (DG Enlargment) u vezi problematike Rockwoola gdje je u Odjelu za Hrvatsku predstavljena realna situacija oko zagađenja koje ja ta tvornica izazvala prilikom probnog rada. O tome kao i o drugim sadržajima tijekom boravka u Bruxellesu detaljnije možete pročitati u nastavku.

Što se državne razine tiče stječe se dojam o teškoj situaciji vezanoj za dinamiku ulaska Hrvatske u EU. Predsjedanje Slovenije Europskom unijom opterećeno je bilateralnim graničnim problemima gdje se i proglašenje ZERP- a barem sa slovenske strane gleda u tom svjetlu. To već izaziva otpor nekih aktera europske politike koji drže da ulazak Hrvatske u EU ne bi trebao biti opterećen bilateralnim problemima te da bi se zemlja predsjedateljica trebala izdignuti iznad vlastitih neriješenih bilateralnih pitanja. Ako govorimo o ZERP-u - to je za Sloveniju pitanje granice, a za Italiju pitanje ribarstva. Zsigurno će se uz podršku Europske komisije naći rješenje koje će odgovarati zajedničkoj europskoj ribarskoj politici koju će Hrvatska ionako morati implementirati i koja se već mogla riješiti u okviru pregovaračkog poglavlja Ribarstva da pregovori oko tog poglavlja nisu blokirani upravo od Slovenije i to od 2006. godine.

Pitanje pregovora Hrvatske s EU i njihove dinamike zasigurno je dijelom rezultat hrvatskih

Bruxelles - Sastanak članova izvršnog odbora Jadranske eurorégije s povjerenicom Hübner

slabosti u rješavanju određenih pregovaračkih poglavlja osobito onih koja se odnose na probleme pravosuđa, manjinskih i ljudskih prava, restrukturiranja brodogradnje i rješavanja korupcije. Drugi dio problema proizašao je iz složenijih uvjeta koje Republika Hrvatska ima u pregovaračkom procesu a to su mjerila za otvaranje određenih poglavlja pregovora ali i za njihovo zatvaranje, dakle strožih uvjeta od zemalja koje su prije nas ulazile u EU. Važno je i pitanje dinamike kojom se hrvatski zahtjevi rješavaju u europskoj administraciji gdje između nekoliko koraka pregovaračkog procesa protječe dosta vremena što usporava cijeli proces pregovora a gdje je odgovornost na EU administraciji.

Sljedeći je problem - pitanje sposobnosti Hrvatske za upravljanje europskim programima što je privremenim zamrzavanjem projekata iz PHARE 2006 programa ozbiljno dovedeno u pitanje. Međutim kao što i izvjestitelj Europskog

parlamenta za Republiku Hrvatsku austrijski europarlamentarac Hannes Swoboda ističe, nije sve izgubljeno i još se možemo ukrcati na EU vlak 2010. Važno je završiti pregovarački proces u tijeku ove godine što bi omogućilo da ovaj saziv Europskog parlamenta u travnju 2009. na svom posljednjem zasjedanju prije novih izbora, donese odluku o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji. Nakon toga se pristupni ugovor treba ratificirati u svim zemljama članicama što je moguće do kraja 2010. Otežavajuća je činjenica zasigurno i to što Hrvatska još nema datum ulaska u EU što su druge zemlje prije nas imale a što je pridonosilo brzini odvijanja pretpristupnih pregovora.

Oriano Otočan
Član Poglavarstva zadužen za međunarodnu suradnju i europske integracije

IZ SADRŽAJA

EUROPSKI PROGRAMI: CIP - Program za inovacije i konkurentnost Europske unije

ISTRA I EU: Sastanak s povjerenicom Hübner / Delegacija Istarske županije u Bruxellesu

EU - HRVATSKA: EU: Hitno rješenje za hrvatski ZERP / Hrvatska do kraja lipnja planira ispuniti sva mjerila za otvaranje poglavlja

VIJESTI IZ BRUXELLESA: Europska godina dijaloga među kulturama / Europski tjedan održive energije

PREDSTAVLJAMO PROJEKTE: Heart of Istria: Baština i umjetnost Istre / Supersize Europe

NATJEČAJI

EUROPSKI PROGRAMI

CIP – Program za inovacije i konkurentnost Europske unije

CIP (Competitiveness and Innovation Program) usvojen je od strane Europske Komisije 06. travnja 2005, za razdoblje od 2007.-2013. godine. Program je usmjeren ka održivom razvoju malog i srednjeg poduzetništva (SME) s naglaskom na rast i inovaciju koristeći informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), tehnologije za zaštitu okoliša i izvora održive i obnovljive energije. CIP omogućava lakši pristup financijskim oblicima i učenje na primjerima najbolje prakse principom twinning-a. Ukupni proračun programa je 3,6 milijardi eura.

cip competitiveness and innovation framework programme 2007–2013

Program je strukturiran u tri stupa:

I stup: Program za poduzetništvo i inovacije (EIP), 60% budžeta (2,170 milijarde eura).

Ovaj će program objediniti aktivnosti ranije izvođene u okviru programa MAP (Multiannual Programme for Enterprise and Entrepreneurship), aktivnosti za industrijsku konkurentnost i elemente tekućeg programa LIFE na području zaštite okoliša. U okviru CIP-a također će se povećati inovacijske aktivnosti ranije razvijane na području 6. okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj.

Cilj programa je, također, pomoć poduzetništvu u razvoju inovacija na način osiguranja pristupa financijskoj pomoći posebice u start-up fazi i fazi razvoja poduzeća. Uvjeti za inovacije bit će unaprijeđeni kroz bolju politiku baziranu na razmjeni najbolje prakse između zemalja članica i indikatora (inovacijski pokazatelji, inovacijski barometar, inovacijski scoreboard) usmjerenih na: unapređenje zakonskog okruženja na području poduzetništva i inovacija, osiguravanje malom i srednjem poduzetništvu pristup financijskoj pomoći, posebice

u start-up fazi i fazi razvoja poduzeća i pomoć malim i srednjim poduzećima u pronalaženju puta ka jedinstvenom EU tržištu.

II stup: Program informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), 20% budžeta (730 milijuna eura).

Ovaj program objeđinit će ciljeve programa e-TEN, Modinis i e-Content paralelno sa novom integriranom strategijom o europskom informacijskom društvu koja će biti najavljena u svibnju ove godine.

ICT program bit će usmjeren na: stimuliranje novog objedinjenog tržišta elektroničke mreže, medijskog sadržaja i digitalne tehnologije, rješenja za brže korištenje elektroničkih usluga i potpora modernizaciji usluga javnog sektora, što će rezultirati povećanjem produktivnosti i poboljšanjem kvalitete usluga.

III stup: Program Inteligentna energija u Europi (IEE), 20% budžeta (730 milijuna eura).

Ovaj program bit će usmjeren na poticanje akcija na području nove i obnovljive energije, te unapređenje energetske učinkovitosti. Cilj programa je jačanje akcija vezano na dogovorenu EU strategiju i ciljeve na području održive energije, povećanje udjela obnovljive energije i daljnje reduciranje potrošnje energije. Akcije će biti usmjerene na: povećanje zahtjeva za europskom učinkovitosti, promocija izvora obnovljive energije i energetske diversifikacije, stimuliranje diversifikacije goriva i energetske učinkovitosti u transportu.

Program će obuhvatiti specifične mjere jačanja energetske učinkovitosti i racionalnog korištenja resursa u industriji i građevinarstvu, korištenje energetske proizvodnje, te zakonske propise (SAVE). Akcije će biti usmjerene na promociju izvora obnovljive energije i energetske diversifikacije (ALTENER) te stimuliranje diversifikacije goriva i energetske učinkovitosti u transportu (STEER).

U sklopu CIP-a ima nekoliko novih akcija:

1. Novi instrument za rizični kapital (the High Growth and Innovative Company Facility – GIF2). GIF2 je namijenjen kao potpora start-up fazi u malom i srednjem poduzetništvu, posebice za inovativna i brzorastuća mala i srednja poduzetništva. GIF2 će omogućiti privatnom kapitalu premostiti tzv. "dolinu smrti" (valley of death) kompanijama koje trebaju od €200 000 do €2,5 mil. GIF2 će pratiti uspješan model postojećih tržišno baziranih EU financijskih instrumenata u dijelu "isporuke" kroz Europski investicijski fond i profesionalne kapitalne fondove.

2. Instrument za osiguravanje bankovnih zajmova oslobodit će buduće zajmorske kapacitete za malo i srednje poduzetništvo između manjih i regionalnih banaka. To je naročito važno u razvoju dostupnosti financiranja za tradicionalne obiteljske obrte.

3. Razvoj mreže Euro Info Centara i Inovacijskih komunikacijskih centara, kao one-stop-shop agencija, omogućit će bolju uslugu i potporu poduzetništvu i inovacijama. Njihova uloga bit će

osiguravanje povratnih informacija za razvoj EU politike, kao i poboljšanje pristupa malom i srednjem poduzetništvu EU programima.

4. Shema za potporu suradnje između nacionalnih i regionalnih programa za poslovne inovacije (business innovation – BISS) povećat će mogućnost malih i srednjih poduzeća da koriste kreativnost, know-how i tržišne prilike drugih EU članica i to bez prolaženja kroz EU administrativne procese (pilot projekti). Nova shema će omogućiti "krojnice po mjeri" trans-nacionalnih programa prema posebnim regionalnim, sektorskim tehnološkim i inovacijskim potrebama. Njen cilj će biti ohrabrivanje regija za potporu investicijama u inovaciji kroz poduzetništvo, što je ujedno i ključan čimbenik u gospodarstvu baziranom na znanju okrenutom ka većoj konkurentnosti.

5. IEE program usmjerit će svoje akcije na masovnu produkciju novih obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitih tehnologija, te na bržu implementaciju regulacijskog okvira na području održive energije.

6. Kako bi zemlje članice i regije imale mogućnost učenja iz primjera najbolje prakse, bit će organizirane Twinning aktivnosti, kao primjer instrumenta razvoja politike "otvorene metode" na putu prema administrativnim i ekonomskim reformama.

Hrvatska nije još potvrdila svoje sudjelovanje u Programu iako je realno očekivati njeno sudjelovanje.

CIP bi za Hrvatsku trebao postati program od posebnog značaja, obzirom da je u svom velikom dijelu usmjeren na potporu u start-up fazi osnivanja malih i srednjih poduzeća, omogućavajući poduzetnicima bolji pristup financijskim instrumentima pomoći.

Više informacija o CIP-u:

http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

Hrvatskoj zamrznuti projekti iz PHARE programa

Europska je komisija potvrdila da je Hrvatskoj privremeno zamrznula projekte iz programa PHARE 2006. i da je smanjila za pet milijuna eura sredstva predviđena u programu IPA zbog slabosti u provedbi decentraliziranog sustava upravljanja projektima iz fondova EU-a. Glasnogovornica Krisztina Nagy u pisanom odgovoru na pitanje da prokomentira informaciju o zamrzavanju 130 milijuna eura iz programa PHARE rekla je da bi te mjere trebale biti privremene i završiti se onda kada Komisija bude zadovoljna stvarnim napretkom Hrvatske. Glasnogovornica povjerenika za proširenje dodaje da je Komisija u svom izvješću o napretku Hrvatske iz studenoga prošle godine navela je da je Hrvatska

EUROPSKI PROGRAMI

tijekom 2007. pokazala velike slabosti u provedbi decentraliziranog sustava upravljanja pretpri-
stupnom pomoći, što traži hitnu pozornost.
PHARE program pretpri-
stupne pomoći namijenjen je kandidatskim zemljama u području izgradnje institucija i za promicanje gospodarske i socijalne kohezije. PHARE, kao i druga dva programa pretpri-
stupne pomoći, ISPA i SAPARD, od 2007. zamijenjeni su jedinstvenim instrumentom pretpri-
stupne pomoći IPA.

EK: Novac nije izgubljen, samo zamrznut

Hrvatska nije izgubila novac iz nacionalnog programa PHARE 2006, nego Europska komisija trenutačno ne odobrava ovjeru ugovora za projekte iz tog programa, izjavio je savjetnik delegacije Europske komisije u RH i voditelj operativne sekcije Oskar Benedikt.

Istaknuo je pritom da Komisija nije zabilježila nikakav slučaj zloupotrebe novca iz europskih pretpri-
stupnih fondova. Objasnio je da EK nije zadovoljna javnim natječajima jer natječajne dokumentacije stižu prekasno, a trebalo bi poboljšati i njihovu kvalitetu, izjavio je dužnosnik delegacije EK u Hrvatskoj. Smatra da, kao i u drugim zemljama od kojih su neke već članice Unije, hrvatsko Ministarstvo financija treba biti više kadrovski popunjeno.

Prema njegovim riječima, Hrvatska je napravila znakovit napredak kada je riječ o upravljanju novcem, ali u Uniji su na snazi vrlo složena pravila i procedure u vezi s tim pitanjem. U činjenici da Hrvatska od 62,8 milijuna eura nije iskoristila 7,3 milijuna eura ne vidi ništa neobično.

U sljedeća tri mjeseca očekujemo napredak što se tiče natječajne dokumentacije i novac neće biti izgubljen", poručio je Benedikt.

ISTRA I EU

Sastanak s povjerenicom Hübner

Istarski župan Ivan Jakovčić u svojstvu predsjednika Jadranske euroregije i članovi izvršnog odbora Jadranske euroregije sastali su se 22.01.2008 sa povjerenicom Europske komisije za regionalna pitanja gđ. Danutom Hübner, primanje je održano u zgradi Europske komisije "Berlaymont".

Cilj je posjeta bio predstavljanje dosadašnjeg rada Jadranske euroregije i njezin značaj u stvaranju

Danuta Hübner, Michele Iorio i Ivan Jakovčić

uzajamne suradnje, mira, stabilnosti i tolerancije na području Jadrana. Tijekom sastanka predsjednik Jakovčić imao je priliku istaknuti da je Jadranska euroregija međunarodna asocijacija, koja obuhvaća 23 članice iz 6 različitih europskih država, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osnovana u skladu sa hrvatskom pravnom regulativom 30. lipnja 2006. Tokom sastanka prezentirani su i neki od projekata koji će se natjecati za sredstva iz europskih fondova, a obuhvaćaju kulturu i turizam, transport i infrastrukturu, zaštitu okoliša, ribarstvo i proizvodne aktivnosti sukladno istoimenim komisijama koje djeluju u sklopu Jadranske euroregije.

Povjerenica Hübner uvažila je činjenicu da je Jadranska euroregija politički važan instrument za integraciju zemalja jugoistočne Europe u Europsku uniju, te organizacija koja podupire europske ciljeve na području Jadrana. Dalo se zaključiti da je uloga Jadranske euroregije vrlo važna u europskom kontekstu, stoga je povjerenica Hübner naglasila činjenicu da će povećati vidljivost asocijacije, te je uključiti u brojna događanja vezana uz europsku regionalnu politiku. Hübner je istaknula da će podržati inicijativu da Europska komisija visoko vrednuje ulogu Jadranske euroregije u procesima suradnje i eurointegracijskim procesima na jugoistoku Europe.

Delegacija Istarske županije u Bruxellesu

Istarski je župan Ivan Jakovčić i član poglavarstva za međunarodnu suradnju i europske integracije Oriano Otočan boravili su 22. i 23. siječnja 2008. godine u Bruxellesu, gdje je na više razina održano niz susreta.

Kako se boravak poklopio s pojačanim pritiskom Europske unije na Hrvatsku zbog primjene ZERP-a, Jakovčić je na tu temu, između ostaloga razgovarao s povjerenicom Europske komisije za regionalna pitanja Danutom Hübner. Tom je prigodom izrazio nadu da će predstavnici hrvatske Vlade i Europske komisije naći zadovoljavajući zajednički dogovor oko stanja na Jadranu.

O zaštiti okoliša Jakovčić je razgovarao i s Davi-

dom Delyem, načelnikom radne grupe za Hrvatsku pri Odjelu za proširenje Europske unije, kojemu je argumentirano prezentirao ekološke poteškoće na početku probne proizvodnje u Rockwoolu. Na taj je način otklonio sumnje koje su bile navedene u pismu što ga je Christian Danielsson vršitelj dužnosti načelnika odjela za proširenje poslao hrvatskom Ministarstvu vanjskih poslova. Tom je prilikom jasno poručio da nikakav politički pritisak neće uroditi plodom, jer se Rockwool mora dovesti u red ili neće raditi.

Sastanak u Europskoj komisiji

U nizu aktivnosti izdvajamo sudjelovanje istarskog izaslanstva na konferenciji Relex - komisije za međunarodnu suradnju Odbora regija, Radne grupe za Hrvatsku, na kojoj se govorilo o ulozi regionalnih vlasti u integracijskim procesima. Na sastanku nekoliko hrvatskih župana i gradonačelnika Radne skupine za Hrvatsku pri Odboru regija, razgovaralo se i o perspektivi pristupnih pregovora u ovoj godini. Odbor regija je suglasan pomoći u reformama i u provedbi projekata financiranih iz pretpri-
stupnih fondova na lokalnoj i regionalnoj razini. Na margini konferencije održani su i razgovori s izvijestiteljem Europskog parlamenta za Hrvatsku Hannesom Swobodom, izvijestiteljem Odbora regija za Hrvatsku Isidorom Gottardom, veleposlanikom Republike Hrvatske pri Europskim zajednicama Brankom Baričevićem i drugim sudionicima.

U prostorijama Istarske županije održan je sastanak s predstavnicima agencije Haviland iz Flandrije s kojima Istarska županija surađuje na projektu vezanom za poslovne zone i s kojom će uskoro započeti novi projekt integriranja sustava selektivnog prikupljanja otpada u Istarskoj županiji. Dogovoren nastavak gospodarske suradnje, priprema novih projekata za kandidiranje na međunarodni fond flamanske vlade. Kako se očekuje, predstavnici flamanske vlade posjetit će Istarsku županiju krajem ove godine.

U zajedničkim prostorijama ureda Istarske županije, regije Friuli Venezia Giulia, regije Koruške i Sarajevskog kantona, održano je prigodno primanje za partnere s kojima je, po uzoru na prošlu, dogovorena suradnja i u ovoj poslovnoj godini. Primanju su se odazvali brojni predstavnici hrvatskih institucija u Bruxellesu, predstavnici regija partnera te akreditirani hrvatski novinari.

ISTRA I EU

Projekt RE.CEN.T.

Projekt RE.CEN.T. - "Regionalni centri za treninge"/"Regional Centres for Trainings" usmjeren je na promoviranje ekonomske i socijalne kohezije u svrhu učinkovitije profesionalne integracije najugroženijih društvenih skupina na tržištu rada. Specifični cilj projekta je kreiranje dugoročnih postavi za rješavanje problema nezaposlenosti kroz izobrazbu djelatnika unutar organizacija na lokalnom nivou, koje će provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja najugroženijih skupina nezaposlenih, prvenstveno mladih do 24 godine i žena preko 40 godina starosti. Projekt je odobren za financiranje iz sredstava programa PHARE 2005 - Aktivne mjere zapošljavanja za skupine kojima prijeti društveno isključenje/ Active Employment Measures for Groups Threatened by Social Exclusion. Ukupna vrijednost projekta je 88.230,10 eura, od čega Europska komisija sufinancira 88% iznosa, odnosno 77.642,49 eura. Nositelj projekta je Istarska razvojna agencija - IDA d.o.o., a kao partneri u projektu sudjeluju: Istarska županija, Grad Poreč, Grad Rovinj, ZUM - Udruga mladih i Pulski centar za poduzetništvo. Suradnik u projektu je Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Pula, te gradovi Buje, Buzet, Labin, Novigrad, Pazin, Umag i Vodnjan.

Eurodyssée

Eurodyssée je međuregionalni program razmjene mladih između regija članica Skupštine europskih regija (SER) koji mladima u dobi od 18 do 30 godina omogućava stjecanje profesionalnog iskustva i usavršavanje stranog jezika u trajanju od 3 do 6 mjeseci u nekoj od 28 europskih regija. Eurodyssée program je započeo 1985. godine kao prvi međuregionalni program namijenjen povećanju izgleda mladim ljudima da se što bolje integriraju u svijet rada nudeći im mogućnost stjecanja profesionalnog iskustva u inozemstvu. Istarska županija, koja je članica SER-a od 1994. godine, aktivno sudjeluje u programu od 1996. godine. Od samog početka do danas u programu su iz Istarske županije sudjelovala 93 kandidata, dok je u Istri boravilo 68 sudionika programa iz raznih europskih regija. Ciljevi programa su osim stjecanja profesionalnog iskustva i jezičnog usavršavanja, upoznavanje regije domaćina, prijateljski kontakti s ostalim sudionicima programa, stvaranje europske svijesti, međuregionalno povezivanje, te omogućavanje bržeg i kvalitetnijeg zapošljavanja. Budući da postoji veliki interes za sudjelovanje u programu Istarska županija objavljuje jednom u dvije godine natječaj za prikupljanje prijavi radi utvrđivanja liste kandidata za sudjelovanje u programu. Na natječaj se mogu prijaviti osobe od 18 do 30 godina, koje su hrvatski državljani s

prebivalištem na području Istarske županije, koje imaju završenu najmanje srednju stručnu spremu, te poznaju jedan svjetski jezik. Nakon natječaja provodi se pismena provjera (poznavanje povijesne i kulturne baštine Istarske županije), te razgovor (intervju), nakon čega se utvrđuje lista kandidata od strane Povjerenstva za provedbu postupka natječaja Istarske županije. Na natječaj koji je objavljen u listopadu prošle godine prijavilo se 75 kandidata od kojih je 60 pristupilo testiranju. Tijekom 2008. i 2009. godine 39 kandidata imat će direktnu mogućnost sudjelovanja u programu dok će ostali kandidati s liste imati mogućnost ukoliko netko od izabranih kandidata odustane. Lista kandidata vrijedi do objave novog natječaja, a kandidat ima pravo sudjelovati u programu samo jedanput. Konačan odabir kandidata obavlja regija domaćin koja pokriva troškove boravka sudionika na njenom području, te samostalno odlučuje o vremenu provođenja programa, broju sudionika i mogućnostima profesionalnog usavršavanja.

EURODYSSÉE

Nakon stečenog profesionalnog iskustva i usavršenog stranog jezika mladim ljudima se otvaraju i povećavaju mogućnosti u traženju zaposlenja s obzirom da im program omogućava stjecanje novih znanja i iskustava, pridonosi poboljšavaju sposobnosti i vještina, te na taj način jača njihovu autonomiju i samopouzdanje. Osim toga, mogućnost življenja i rada u inozemstvu, učenje jezika i učenje o drugim kulturama pomaže mladim ljudima da se razviju kako na profesionalnom tako i na osobnom planu.

Nova stipendija za studente regija članica AER-a

AER pokreće novu stipendiju namijenjenu studentima regija članica AER-a (Assembly of European Regions - Skupština europskih regija) za magistarski studij vezan uz regionalnu demokraciju. Školarina bi pokrivala cijenu podučavanja te troškove života za vrijeme trajanja jednogodišnjeg studija na sveučilištu u jednoj od regija AER-a u inozemstvu. Studiji kvalificirani za ostvarivanje stipendiju uključuju (između ostalog): Regionalne studije, Javnu upravu, Europski studiji, Međunarodni odnosi i Politika. U slučaju općih diploma kao Politika ili Europski studiji, student bi se trebao obvezati napisati Magistarski rad na regionalnom aspektu te teme. Cilj je potaknuti studente da usmjere svoj studij na regionalna pitanja, kao i pružiti podršku onim

studentima koji inače ne bi imali priliku pohađati takav studij kako bi ostvarili magistarsku diplomu na regionalnim pitanjima. Mogući kandidati moraju živjeti ili biti porijeklom in regije članice AER-a. AER posebno pozdravlja kandidate koji dolaze iz centralnih ili istočno europskih regija, etničke manjine i hendikepirane osobe, kao i one koji potiču iz socijalno ugroženih sredina. AER također želi potaknuti kandidate koji već rade u regionalnoj administraciji, a žele unaprijediti svoje zvanje kroz mogućnosti koje pruža magistarski studij.

Daljnji detalji vezani uz stipendiju dostupni su na stranici AER-a: <http://www.a-e-r.org/> Kandidature bi trebalo poslati do 31. ožujka 2008. godine koristeći za to priloženi prijavi obrazac.

EU - HRVATSKA

EU: Hitno rješenje za hrvatski ZERP

Joe Borg, Europski povjerenik za ribarstvo, izjavio je da se za pitanje hrvatskog Zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa treba što prije pronaći makar i privremeno rješenje i da trajno rješenje treba naći u sklopu pristupnih pregovora Hrvatske s Europskom unijom u poglavlju ribarstva.

Europski je povjerenik također rekao da Ribarstvo spada u zajedničku europsku politiku i da će se zajednička pravila primjenjivati i u Hrvatskoj. Namjera je da se što prije nađe zadovoljavajuće rješenje tako da pregovori u poglavlju ribarstva mogu biti otvoreni i gotovo odmah zatvoreni.

Glasnogovornica Europske komisije za proširenje Krisztina Nagy izjavila je kako Komisija očekuje da će pristupni pregovori s Hrvatskom ove godine ući u odlučujuću fazu te da će doći do velikog napretka u pristupnim pregovorima i otvaranja znatnog broja poglavlja za vrijeme slovenskog predsjedanja, pod uvjetom da Hrvatska nastavi s reformama i ako ispunji mjerila za otvaranje pregovora. EK očekuje da se hrvatska vlada odmah po formiranju pozabavi pitanjem ZERP-a.

EU - HRVATSKA

EU: Moguće zaustavljanje pregovora s RH

Između Hrvatske i Europske unije postoje problemi zbog kojih bi mogli biti zaustavljeni daljnji pregovori, a Hrvatska bi suspenzijom pet poglavlja mogla doživjeti sudbinu Turske. Tri glavna čovjeka zadužena za odnose Hrvatske i Europske unije to su ovih dana i potvrdila. Premijer Ivo Sanader prvi je put javno priznao da nije zadovoljan pregovorima s Europskom unijom, a o tome je razgovarao i s čelnikom Europske pučke stranke Wilfriedom Martensom. Isto su ponovili i glavni hrvatski pregovarač Vladimir Drobnjak te novi ministar vanjskih poslova Gordan Jandroković.

Da nisu zadovoljni trenutačnim stanjem u odnosima s Hrvatskom, kao ni trenutačnim statusom i tijekom procesa pregovora, ističu i u sjedištu Europske unije. U Bruxellesu kao razlog navode političku nevjerodostojnost Hrvatske, činjenicu da Zagreb usprkos upozorenjima odbija odustati od Zaštitnog ekološko-ribolovnog pojasa te podatak da su sve ključne reforme bile zaustavljene ili usporene tijekom nedavne predizborne kampanje.

Umjesto jačanja povjerenja u hrvatsku administraciju, došlo je do problema u upravljanju prepristupnim fondovima. Nisu riješeni mnogi problemi u pravosuđu, a borba protiv korupcije svela se na nekoliko postupaka koji su dobili veliki publicitet, ali se, ocjenjuju u Bruxellesu, ni ti slučajevi ne rješavaju dovoljno brzo. U Europskoj uniji ne žele preuzeti ni najmanji dio odgovornosti za sporost u pregovorima s Hrvatskom. Krivnju prebacuju na Zagreb i kažu da je na Hrvatskoj da ubrza proces.

Hrvatska do kraja lipnja planira ispuniti sva mjerila za otvaranje poglavlja

Hrvatska bi do kraja slovenskog predsjedanja Europskom unijom trebala ispuniti sva mjerila za otvaranje pregovaračkih poglavlja, doznaje se u četvrtak 17. siječnja iz krugova bliskih Vladi.

Mjerila za otvaranje Hrvatska je dobila u 11 poglavlja, uključujući nedavno pristigla mjerila za Pravosuđe i temeljna prava, politički najosjetljivije poglavlje.

Riječ je o poglavljima Javne nabave, Tržišno na-

tjecanje, Socijalna politika i zapošljavanje, Pravda, sloboda i sigurnost, Sloboda kretanja kapitala, Sloboda kretanja roba, Poljoprivreda i ruralni razvoj, Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, Okoliš, Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika i Pravosuđe i temeljna ljudska prava. Ukupno je dobiveno 23 mjerila za otvaranje.

U četiri poglavlja ta su mjerila ispunjena i sada su na verifikaciji u Europskoj komisiji, rekao je izvor blizak Vladi.

Interni cilj je da sva mjerila za otvaranje budu ispunjena do kraja slovenskog predsjedanja Europskom unijom, odnosno do kraja lipnja, istaknuo je izvor.

Pripreme u pet poglavlja u završnoj su fazi i dio mjerila trebao bi biti ispunjen do kraja ovog tromjesečja, a najteži dio posla odnosi se na Tržišno natjecanje, koje obuhvaća osjetljivo pitanje restrukturiranja brodogradilišta.

Prema izvoru, do kraja slovenskog predsjedanja EU-om ispunjena bi trebala biti mjerila za otvaranje poglavlja Pravosuđe i temeljna prava, koja se odnose na reformu pravosuđa, borbu protiv korupcije i na temeljna prava, odnosno pitanje manjina i povratak izbjeglica.

Konkretno je riječ o izradi desetak akcijskih planova kojima se trebaju precizno definirati nositelji reformi, sredstva za njihovo financiranje i rokovi provedbe.

Izvor je istaknuo da ta mjerila nisu nikakvo iznenađenje za hrvatsku Vladu te da se za njih manje-više zna još od ljeta prošle godine, no o tome se nije moglo govoriti dok ih zemlje članice nisu službeno usvojile. Prvi krug konzultacija s Europskom komisijom o njihovu ispunjavanju održan je još jesenas.

Mjerila također ne znače da se pregovori o pravosuđu odgađaju, naglasio je izvor, objasnivši kako su mjerila sastavni dio pregovaračkog procesa zamišljen kako bi se zemlji kandidatu pomoglo da se u potpunosti pripremi za članstvo.

Pritom treba imati na umu da je pravosuđe jedno od najvažnijih područja te da EU od Hrvatske na tom području očekuje maksimum.

Ispunjavanje mjerila na tom području bit će krunski dokaz da je Hrvatska sposobna i zrela za Europsku uniju, istaknuo je izvor.

Posebno su pitanje mjerila za zatvaranje, koja se očekuju u gotovo svim poglavljima, a najteža na području pravosuđa, unutarnjeg tržišta i poljoprivrede. Hrvatski pregovarači rade na svim mjerilima, čiji je ukupan broj već blizu 60, rekao je izvor.

Hrvatska očekuje da će u ovoj godini otvoriti sva preostala poglavlja te dobar dio njih zatvoriti. Govoreći o aktualnoj situaciji u pregovaračkom procesu, Hrvatska, prema izvoru, njome ne može biti zadovoljna jer, statistički gledano, ona ne odražava stvarna postignuća.

Hrvatska je do sada otvorila 16 od ukupno 33 poglavlja u kojima se pregovora, od kojih su tek

dva privremeno zatvorena (Obrazovanje i kultura i Znanost i istraživanje).

Otvorena poglavlja su Carinska unija, Poduzetništvo i industrijska politika, Ekonomska i monetarna unija, Pravo intelektualnog vlasništva, Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga, Pravo trgovačkih društava, Financijske usluge, Informacijsko društvo i mediji, Statistika, Financijska kontrola, Vanjski odnosi, Zaštita potrošača i zdravlja, Transeuropske mreže i Financijske i proračunske odredbe.

U 2007. zatvoreno nije nijedno poglavlje, a razloge za to u prvom redu treba tražiti na europskoj strani.

To se dijelom može objasniti samom težinom pristupnog procesa, osobito nakon što je Unija, poučena iskustvom iz prethodnog kruga proširenja kada su se neke zemlje, iako nespemne, provukle u članstvo, uvela mjerila kao novi instrument pregovora. U prethodnom krugu proširenja taj instrument nije bio institucionaliziran i nije korišten kao uvjet za otvaranje nego za zatvaranje pregovora u pojedinom poglavlju.

Tomu treba dodati sporost u tijelima Europske unije u izradi pregovaračkih pozicija i verifikaciji mjerila, u čemu ulogu igra politika, ali i ljudski faktor.

Hrvatska je, naime, do sada izradila pregovaračke pozicije za ukupno 21 poglavlje. Pregovaračke pozicije za tri poglavlja, Prometnu politiku, Energetiku i Slobodu kretanja radnika, predane su ljetos, no još se čeka njihovo otvaranje jer Unija nije dogovorila svoje pregovaračke pozicije.

Izrađene su također još dvije pregovaračke pozicije, ali još nije stigao poziv Europske unije za njihovu predaju iako je Europska komisija predložila da se u tim poglavljima ne postavljaju mjerila za otvaranje, objasnio je izvor.

Hrvatska je mogla otvoriti i pregovore o ribarstvu, čije je otvaranje Komisija predložila još potkraj 2006., no tomu se protivi Slovenija, koja blokira i otvaranje pregovora u poglavlju Pravda, sloboda i sigurnost smatrajući da hrvatski akcijski plan o integriranom upravljanju granicama prejdicira razgraničenje između dviju zemalja time što navodi ukupnu dužinu hrvatskih granica. Zemlje članice tiho opstruiraju i poglavlje Vanjska, sigurnosna i obrambena politika.

Situacija u odnosima s Europskom unijom posebice je zategnuta stupanjem na snagu ZERP-a 1. siječnja ove godine, čemu se protive Slovenija i Italija. Europska komisija očekuje da nova hrvatska Vlada to pitanje hitno riješi. Izvor iz Vlade uvjeren je da će rješenje tog problema biti pronađeno dogovorom u europskom duhu.

Glede činjenice što je Komisija ovaj tjedan privremeno suspendirala ovjeru ugovora iz nacionalnog programa PHARE 2006. te smanjila iznos iz IPA programa za pet milijuna eura, izvor ističe da se to pitanje ne može odraziti na dinamiku pregovora te da se probleme može riješiti za nekoliko mjeseci. (Hina)

**VIJESTI IZ
BRUXELLESA**

Predsjedanje EU-om preuzela Slovenija

1. siječnja Slovenija od Portugala preuzela predsjedanje EU-om. Prioriteti slovenskog predsjedanja su zapadni Balkan, status Kosova, Lisabonska strategija i energetika te završni čin izlaska Unije iz institucionalne krize.

Slovenski je premijer Janez Janša istaknuo da će Slovenija učiniti sve što je u njezinoj moći ne samo kako bi sredinom sljedeće godine što prije bio ratificiran Lisabonski ugovor, nego i kako bi se taj optimizam iskoristio za napredak na područjima koja unapređuju svakodnevni život Europljana. U sljedećih pola godine europarlamentarac Borut Pahor će biti zadužen za praćenje pregovora Hrvatske na putu prema Uniji. Pahor smatra kako je Hrvatska na dobrom putu, ali da treba biti mudra glede Zaštićenog ekološko-ribolovno pojasa. Izjavio je da ako ne bude komplikacija s uvođenjem ZERP-a i ako hrvatska politika tu pokaže određenu mudrost, ona će u Bruxellesu osnažiti svoju vjerodostojnost i pridobiti nove saveznike za svoj put prema Europskoj uniji.

Europska godina dijaloga među kulturama

Paralelno s početkom slovenskog predsjedanja Europskom unijom, službeno otvorena 2008. Godina je dijaloga među kulturama. U Ljubljani održano je svečano otvaranje na kojemu su sudjelovali članovi Europske komisije i slovenski državni vrh. Slovenski predsjednik Danilo Tuerk izjavio je da je Europa danas moguća samo kao dio globalnog svijeta u kojemu se odvija i dijalog među različitim kulturama. Europski povjerenik za obrazovanje i kulturu Jan Figel izrazio je zadovoljstvo činjenicom da je europska godina dijaloga među kulturama počela slo-

venskim preuzimanjem predsjedništva Europske unije, što dokazuje da je stara Europa prevladala svoje podjele.

Predsjednik Europskog parlamenta, Hans-Gert Poettering, rekao je da je bit dijaloga između kultura, tolerancija što znači poštovanje i razumijevanje stajališta koja su drukčija od naših. Slovenski premijer Janez Janša istaknuo da je dijalog različitih kultura europsko postignuće i vrednota na kojoj se može graditi odnos s drugima. Postaje danas još aktualnija misao jednog od osnivača europske integracije, Jeana Moneta, koji je svojedobno istaknuo kako ujedinjavanje Europe nije riječ udruživanja država već ljudi.

Nova zbirka europskih termina na 22 jezika

Europska komisija objavila je novu zbirku od gotovo milijun rečenica i njihovih prijevoda na 22 od 23 službena jezika Europske unije, u sklopu poticanja višejezičnosti u Europi. Zbirka je najveća te vrste do sada i obuhvaća i prijevode na jezike novih zemalja članica. Pristup joj je slobodan. Europski je povjerenik za višejezičnost Leonard Orban rekao da ovom inicijativom Europska komisija namjerava potaknuti jezične tehnologije, podržati višejezičnost i prevodjenje uz pomoć računala učiniti lakšim, jeftinijim i pristupačnijim. Građani iz manjih jezičnih zajednica imat će lakši pristup dokumentima i internetskim stranicama koji su sada dostupni samo na najčešće korištenim jezicima. Europske institucije imaju više višejezičnih tekstova nego bilo koja druga organizacija jer, prema propisima, europski zakoni moraju biti izdani na sva 23 službena jezika Unije. Komisija u suradnji sa svojim prevoditeljima i znanstvenicima objavljuje goleme zbirke rečenica iz pravnih dokumenata koji pokrivaju tehnička, politička i socijalna pitanja, koji su dostupni na 22 jezika. Dostupni nisu još jedino prijevodi na irski. Više podataka o tom alatu može se naći na stranici <http://langtech.jrc.it/DGT-TM.html>.

Sastanak o šengenskom sustavu

Na neslužbenom sastanku u Sloveniji, ministri unutarnjih poslova i pravosuđa EU-a, dogovorili su primjenu novoga šengenskog informatičkog sustava. Njime bi se, uspješnije nego dosad, kontrolirale putovnice, no postoje i restriktivni prijedlozi. Osim rasprave o trenutnom stanju na Kosovu raspravljalo se i o zajedničkoj europskoj politici azila. Neki od ministara unutarnjih poslova predložili su primjenu, točnije preslikavanje američkog sustava registracije ulazaka i izlazaka i to uzimanjem otisaka prstiju i elektroničkim upisom svih koji ulaze u Uniju ili izlaze iz nje. Vjeruje se da bi to znatno smanjilo ilegalne ulaske i zlorabu turističkih i drugih viza. O tom će se prijedlogu nastaviti rasprava i u veljači na službenom ministarskom sastanku.

Vanjskotrgovinski manjak EU-a

Po procjenama europskog statističkog ureda Eurostata, u vanjskotrgovinskoj razmjeni eurozone u studenome 2007. ostvaren je višak od 2,6 mlrd. eura. U razmjeni EU-a s ostatkom svijeta zabilježen je manjak u visini 16,8 mlrd. eura. Godinu dana ranije višak u razmjeni eurozone bio je 5,2 mlrd. eura, a manjak u EU-u dosegao je 12,4 mlrd. eura. Najveći višak zabilježila je Njemačka - 165,6 mlrd. eura, a slijede Nizozemska s 34,5 i Irsko s viškom od 25,2 mlrd. eura. Najveće manjke imaju Velika Britanija (112,4 mlrd. eura) te Španjolska sa 78,6 i Francuska s 34,9 mlrd. eura.

EU: Blaži režim smanjenja CO2

Industrija čelika, aluminijska i cementna dobit će mogućnost postupnog prelaska na novi sustav stjecanja dozvola za emitiranje ugljičnog dioksida putem aukcija od 2013. Taj je rezultat postignut nakon višetjednog intenzivnog lobiranja. Nacrt prijedloga Europske komisije za suzbijanje štetnih klimatskih promjena predviđa poseban, manje strog režim smanjenja emisija stakleničkih plinova za spomenute tri grane europske industrije, inače velike potrošače energije. Najveća mana EU sheme trgovanja dozvolama za emisiju stakleničkih plinova - ključnog instrumenta suzbijanja zagađenja, koje je ocijenjeno uzrokom

VIJESTI IZ BRUXELLESA

globalnog zatopljenja - jest to što su vlade do sada mogle besplatno izdavati dozvole za emisije, omogućujući industriji ostvarivanje golemih profita. Prema novome planu, međutim, većina sektora obuhvaćenih tom shemom morat će od 2013. kupovati oko petinu dozvola za emisije - nešto manje nego što je prije najavljivano - a od 2020. sve bi se dozvole trebale kupovati.

Cilj je smanjiti ukupne europske emisije CO2 za najmanje 20 posto do 2020. u usporedbi s razinama iz 1990.

Komisija je, međutim, pokazala osjetljivost na izražene strahove od istiskivanja triju velikih industrija-potrošača energenata iz Europe, budu li podvrgnuti istom strogom režimu. Tako bi te tri industrije, prema istom izvoru, trebale dobiti veće početne dozvole za emisiju od prvotno planiranih, niži početni udio dozvola koje će morati kupovati putem aukcija, kao i sporiji prijelaz na novi sustav.

EU paket mjera također predviđa obvezne nacionalne ciljne razine smanjenja CO2 iz zgrada, sustava grijanja, hlađenja i transporta, kao i obvezujuće nacionalne ciljeve za uporabu obnovljivih izvora u proizvodnji električne energije.

Europski tjedan održive energije

Europska komisija pokreće drugi Europski tjedan održive energije. Predstavnici lokalnih, regionalnih, nacionalnih i europskih vlasti, industrije i socijalnih partnera raspravljat će o strategijama za održivu budućnost, što među ostalim obuhvaća obnovljive izvore energije, energetske učinkovitost, promet i alternativna goriva.

Od 28. siječnja do 1. veljače u osam zemalja članica održat će se 80 događaja u organizaciji više od stotinu ključnih industrijskih i socijalnih partnera.

Europski tjedan održive energije, drugi zaredom, održava se nakon što je Europska komisija 23. siječnja prihvatila ambiciozan zakonski paket o zaštiti klime i energiji koji predviđa da Unija do 2020. godine smanji emisiju stakleničkih plinova za 20 posto i poveća udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji na 20 posto.

Sudionici događaja raspravljat će o ključnim strategijama i inicijativama za održivu budućnost, od novog europskog energetske paketa i naprednih tehnologija do mjera za smanjenje potrošnje energije u svakodnevnom životu, prometu i javnom prijevozu.

Među najvažnijim događajima bit će potpisivanje sporazuma koji bi trebao olakšati distribuciju nekoliko desetaka milijuna štednih žarulja u Europi. Sporazum će potpisati predstavnici EU-a, velikih trgovačkih tvrtki, nekoliko energetske kompanija i proizvođača žarulja.

PREDSTAVLJAMO PROJEKTE

Heart of Istria: Baština i umjetnost Istre

Projekt "Heart of Istria: Baština i umjetnost Istre" sufinanciran je sredstvima Europske Unije putem inicijative INTERREG IIIA Program za susjedstvo Slovenija-Mađarska-Hrvatska 2004-2006. INTERREG je najšira inicijativa EU Zajednice, financirana iz Europskog regionalnog razvojnog fonda. Cilj inicijative je povećanje ekonomske i socijalne kohezije promoviranjem prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje koja će omogućiti uravnoteženi razvoj čitavog područja Zajednice (Europska Unija uz pogranična područja).

Projekt Heart of Istria je prije više od tri godine osmišljen s idejom otkrivanja skrivene strane kulturne baštine Istre i to ne na bilo koji način. Način koji je odabran predstavlja prekograničnu suradnju institucija, znanstvenika, kulturnih i turističkih djelatnika osiguravajući istovremeno očuvanje i oživljavanje kulturne baštine te njenu veću vidljivost.

Projekt provodi Istarska županija u partnerstvu s Univerzom na Primorskom - Znanstveno razi-skovalno središte Koper, općinama Kopar, Izola i Piran, i gradom Buzetom. Zajednički cilj projekta je razvoj prekograničnih turističkih itinerera kroz urbana i ruralna područja Slovenske i Hrvatske Istre te znanstvena i turistička valorizacija kulturnih resursa i destinacija. Projektom se implementiraju modeli dobre prakse u suradnji između znanstvenih institucija, turističkih radnika, lokalne zajednice i stanovništva pri formiranju inicijativa i politika u području održivog razvoja kulturnog turizma. Projekt u trajanju 24 mjeseca financiran je u iznosu od 90.000 EUR s Hrvatske strane i 390.000 EUR sa Slovenske strane ili 90% sredstvima Programa za susjedstvo Slovenija-Mađarska-Hrvatska 2004-2006, a sufinanciran u iznosu od 10% sredstvima Istarske županije i Univerze na Primorskom. Projekt se realizira kroz četiri integrirane komponente projekta: efikasno upravljanje projektom,

puteve kulturnog naslijeđa kroz urbana i ruralna područja Istre, puteve arhitektonskog i arheološkog naslijeđe Istre, te širenje, promociju i verifikaciju projektnih rezultata.

Ciljne skupine obuhvaćene projektom su: lokalno stanovništvo, turisti, djelatnici u kulturnim, znanstvenim, edukativnim i turističkim institucijama, te turistički djelatnici.

Najveća vrijednost i istovremeno izazov projekta je suradnja partnerskih institucija, te stručnjaka i institucija u turizmu i kulturi koji su uključeni u projekt. Kroz njihovu suradnju stvoreni su prekogranični slovensko hrvatski putevi koji su obrađeni u projektnim publikacijama, odnosno brošurama. Putevi su sastavljeni od do sada nedovoljno promoviranih a bitnih destinacija kulturnih turista koji predstavljaju rastući segment turističkog tržišta. To su redom:

- Putevi kaštela i kulturnih krajolika koji obuhvaća istarske kaštele i utvrđene gradove
- Putevi sakralne umjetnosti koji obuhvaća istarske crkve s freskama
- Put tradicije i naslijeđa Istarskih gradova koji obuhvaća objavu srednjovjekovnih statuta
- Razvoj Istarskih gradova iz perspektive prostornog planiranja koji obuhvaća arhitektonsko naslijeđe istarskih gradova s posebnim naglaskom na venecijanskoj graditeljskoj baštini
- Arheološki parkovi Istre koji obuhvaća kreiranje itinerera po arheološkim parkovima i putu antičkih bogova, odražavajući priču o stanovništvu antičke Istre, njihovom životu u rezidencijalnim i ruralnim objektima i antičkim gradovima, te vjerskim kultovima.

Publikacije koje se tiču navedenih puteva sastoje se od četiri brošure na četiri jezika: hrvatskom, talijanskom, engleskom i slovenskom jeziku, gdje su detaljno obrađene 4 cjeline: Istarske freske, Istarski kašteli, Istarski arheološki parkovi - Put bogova i Istarska graditeljska baština venecijanskog razdoblja. Brošure predstavljaju sažetak znanstvenih i turističkih istraživanja, sinergijskih efekta suradnje stručnjaka s obje strane granice. Svaku brošuru tematski prate petojezični letci s kartom lokaliteta povezanom brojevima s fotografijama lokaliteta opisanih u brošuri, te DVD materijal, odnosno promotivni film s četiri obrađene teme. Sadržaj ovih izdanja objedinjuje rad stručnjaka koji su turistički prezentirali Istarsku baštinu, s jedne strane to su autori tekstova s hrvatske strane: Sniježana Matejčić i Jugo Jakovčić uz urednika tekstova Miodraga Kalčića. S druge strane vizualnu kvalitetu i zadovoljstvo čitanja brošura dovedenih na umjetničku razinu, uzdižući obične, mirne, jednostavne i savršene prikaze skrivenih kutaka Istre, njenog srca, skrivenog blaga do estetskih formi omogućili su autor fotografija Renco Kosinožić i dizajnerica Ana Berc, zajedno s izdavačicom Mladenkom Batelić. Brošure se distribuiraju po ustanovama u turiz-

PREDSTAVLJAMO PROJEKTE

mu i kulturi a zbog edukativnog karaktera dio je namijenjen i knjižnicama po gradovima i općinama te školama. (sve putem telefonskog dogovora na 052 211 416).

Uz rad na brošurama kontinuirano su se provodila znanstvena istraživanja koja su urodila znanstvenim člancima na sve četiri već navedene tematike kao temeljem za turističko edukativne tekstove u brošurama, a koji će biti objavljeni u Annalesima, znanstvenoj publikaciji slovenskog partnera.

Peti po redu Put tradicije i naslijeđa Istarskih gradova obuhvaća objavu srednjovjekovnih statuta Izole i Pirana od strane slovenskog partnera. Uz navedeno slovenski partneri su objavili knjigu o Pietra Pelosi i Plesu mrtvaca u istarskim freskama. Tijekom trajanje projekta izrađena je Internet stranica www.heartofistria.org, organizirano je četiri radionice: dvije u Kopru i Poreču od strane slovenskog partnera na temu Turistička ponuda i njeni nositelji u Istri, te Istarski identitet i ruralna arhitektura, a nakon toga Beram kroz povijest i Šareni trag istarskih fresaka od strane hrvatskog partnera. Održani su Dani Arheologije u Piranu i Stručne ekskurzije po lokalitetima kulturne baštine od strane slovenskog partnera. Sa strane Hrvatskog partnera izvedeno je geodetsko i arhitektonsko snimanje kaštela Kožljak, a u pripremi su dva istraživačka rada: o kulturnoj baštini i turističkoj promociji kulturne baštine.

ISTARSKE FRESKE

Zadivljuje velika količina sačuvanoga zidnog slikarstva na relativno malom području kao što je Istra. Riječ je o približno 140 lokaliteta, od velikih i raskošnih fresko ciklusa do pojedinačnih scena i sitnih fragmenata. Prve freske u Istri nastaju na

prijelazu iz 8. u 9. stoljeće, ali u 11. stoljeću počinje prava produkcija zidnog slikarstva i traje sve do sredine 16. stoljeća. Istarske su freske živa i autentična umjetnost i gotovo se sve nalaze u crkvicama, pitoreskim istarskim gradićima, selima ili, usamljene, na brdu. Ondašnja crkva kao da nije bila zgotovljena dok je majstori-slikari nisu ukrali freskama. U srednjem vijeku freske nisu puki ukras, one su mnogo više od toga. Nepismenost, česta pojava u srednjovjekovnom istarskom selu, ublažavala se i freskama, štivom za nepismene. Istarske su freske zapravo tekstovi prevedeni u slike, sadržaji razumljivi publici koja ih gledajući čita.

ISTARSKI KAŠTELI

Istarsko su srednjovjekovlje u arhitekturi obilježili kašteli (lat. castrum, vojno naselje rimske vojske utvrđeno kulama i bedemima). Feudalizam srednjega vijeka karakterizira mnoštvo zemljovlasnika, vladara feuda koji grade obrambene utvrde - kaštete kako bi u njima uživali i iz njih kontrolirali svoje posjede. Kašteli imaju mnogobrojne arhitektonske sličnosti; svi su građeni od kamena, sastoje se od glavne kule, zidina, zgrade za stanovanje, gospodarskih prostorija i otvorenog dvorišta, a o financijskoj moći vladara ovisi njihova veličina. Smješteni su na strateški važnim položajima, često na podosta nedostupnom terenu, u blizini potoka, rijeka ili izvora vode. Istarski feudanci šarolik su svijet: ima ih od prevaranata, lupeža i bivših zatvorenika do intelektualaca, vojskovođa i vlastele, najviših društvenih slojeva, od kojih je jedan postao i duždem u Veneciji.

ISTARSKA GRADITELJSKA BAŠTINA VENECIJANSKOG RAZDOBLJA

Istarska umjetnička baština velikim je dijelom obilježena mletačkom, venecijanskom kulturom. Pre-

vlast venecijanskih arhitektonskih oblika koji daju pečat cijelim ulicama i trgovima istarskih gradova uočava se početkom 15. stoljeća. I u najmanjim gradovima grade se brojne višekratne kuće koje na pročeljima obavezno imaju prostrane ukrašene prozore i balkone stila venecijanske cvjetne gotike. U ruralnim dijelovima Istre razvijen je regionalni tip kuće s gospodarskim prizemljem, stambenim katom i vanjskim stubištem - baladurom. Za razliku od venecijanskih, istarske su palače nešto drugačijeg ugođaja, čvršće i zatvorenije, građene od pravilno klesanih blokova kamena, dok su elegantni kameni okviri na venecijanskim kućama ugrađeni u zidove od cigle. U Istri je ta baština koncentrirana na relativno malom prostoru poluotoka i daje priliku sagledavanja venecijanskoga graditeljskog naslijeđa iz sasvim drugačije perspektive.

ISTARSKI ARHEOLOŠKI PARKOVI: PUT BOGOVA

Materijalni ostaci civilizacija koje su se kroz prošlost izmjenjivale na istarskom području još uvijek povremeno izlaze na vidjelo, nekad očekivano, a ponekad iznenada, ispod slojeva zemlje. Arheološka istraživanja otkrivaju i ostatke arhitekture, ponekad cijelih naselja s njihovim ulicama i trgovima. Ta se otkrića ne mogu prenijeti u muzej nego se, u slučajevima kada je to moguće, konzerviraju i pokazuju na izvornom mjestu. Primjerice, u Puli i Poreču, negdašnjim sjedištima rimskih kolonija, ispod sadašnjih kuća i ulica postoje zamašni ostaci rimskog Parentiuma i Pole. Uz današnja, na mnogim su mjestima u Istri otkriveni ostaci starijih, pretpovijesnih, antičkih, rimskih, pa i ranosrednjovjekovnih naselja, koja su uništena ratovima ili napuštena.

**PREDSTAVLJAMO
PROJEKTE**

Supersize Europe

SuperSize Europe je projekt sufinanciran od strane Europske unije u sklopu programa PHARE 2005 - Small projects programme a čiji je nositelj Istarska županija. Projekt, čije je trajanje 14 mjeseci, implementiran je u partnerstvu Istarske županije, talijanske regije Veneto, Sveučilišta Jurje Dobrila Pula, udruge Suncokret i Grada Rijeke. Ukupna vrijednost projekta je 64. 867 EUR.

Partneri u projektu ispred jednog od nagrađenih radova

Glavni cilj projekta je podržati buduće proširenje Europske unije i proces pristupanja Hrvatske istoj putem ciljanog dijaloga s civilnim društvom u Hrvatskoj odnosno specifični je cilj ojačati i promovirati javnu diskusiju o budućem proširenju putem debata s učenicima srednjih škola kao i nevladinim udrugama u Istarskoj i Primorsko goranskoj županiji.

Tijekom ožujka i travnja 2007. god. organizirala su se predavanja za srednjoškolce gdje je sudjelovalo ukupno 6 škola Istarske županije, iz Pule, Buja i Rovinja, i 3 škole iz Primorsko goranske županije odnosno Grada Rijeke.

Predavanje za srednjoškolce

Ukupno 294 učenika trećih razreda generacije 2006/2007 i 15 profesora sudjelovalo je na zani-

mljivim interaktivnim radionicama o gospodarskim pitanjima vezana za EU, o mogućnostima za mlade i što to znači biti europski građanin. Kroz radionice željelo se produbiti razumijevanje učenika o navedenim tematikama kao i potaknuti mlađe generacije na razmišljanje o izazovima i mogućnostima koje se otvaraju Hrvatskoj tijekom i nakon pristupanja Europskoj uniji.

S ciljem stvaranja materijala za informativno-promotivnu kampanju o Europskoj uniji u sklopu projekta realizirao se Natječaj "SuperSize Europe" gdje su učenici mogli kroz literarne, grafičke, likovne i multimedijalne oblike radova izraziti njihova mišljenja, stavove a i strahove o Europskoj Uniji i pristupanju Hrvatske istoj kroz pet kategorija: najbolji logo, najbolja prezentacija, najbolje 50 riječi za objasniti proširenje EU, najoriginalniji rad i najbolja prezentacija. Na natječaju je pristupilo 46 vrlo zanimljivih i originalnih radova od kojih je 10 i nagrađeno s iznosom od 200 EUR.

Radovi su predstavljani javnosti na zajedničkoj

izložbi "Što srednjoškolci misle o Europskoj uniji i mogućnostima koje se otvaraju Hrvatskoj" koja se održala u prosincu 2007.god. u pulskom Multimedijalnom centru Luka i koja će biti također predstavljena i riječkoj publici tijekom veljače 2008. god. Na otvaranju izložbe javnosti je predstavljen također i propagandni materijal osmišljen s radovima natječaja: DVD sa svim radovima, razglednice, bookmarks-i, bedževi, letak o EU programu - "Youth in action - Mladi u akciji" i letak o mogućnostima za mlade u EU.

U sklopu projekta provedena je anketa s učenicima srednjih škola s ciljem istraživanja stavova učenika i njihovih obitelji o ulasku Hrvatske u Europsku uniju što je pokazalo da većina učenika (više od 54%) ne podržava ulazak Hrvatske u Europsku Uniju kao i da školski programi nedovoljno uključuju tematiku EU u srednjoškolskom obrazovanju, što potiče Istarsku županiju da i dalje razvija aktivnosti i projekte o europskim tematikama za mlade poluotoka koji će biti budući europski građani.

PRIMJERI RADOVA:

Pjesmu sada pišemo mi
Jer želimo dio EU postati.
Uvijete zadovoljiti nije lako
I ne smije ih se shvatiti tek tako.
Eu je spas za sve koji rade,
a pogotovo za nas mlade nade.
6.valova je kroz povijest prošlo
A sada je Hrvatskoj vrijeme došlo.
Gospodarstvo, školstvo, zdravstvo,
turizam, poljoprivreda sve ce biti bolje
i doći ce sve na svoje.
Mnoge su postale članice prije nas
Valjda ćemo i mi u EU pronaći spas.
EU je budućnost za sve,
malene, srednje i velike.
Za uspjehe mi ćemo ju okriviti,
a ona će nas u svoje ruke primiti.

Carla Del Ponte ne budi stroga
Jer ćemo te ogovarati na naša dva, tri
bloga.

Rad IIIh razreda Ekonomske škole "Mijo Mirković"
Rijeka

HRVATSKA JE ZEMLJA SJAJNA
KOJA JE JOŠ ZA EU TAJNA.

STOGA NEKA LIJEPA NAŠA,
POSTANE ZVIJEZDA VAŠA.

Rad IIIa razreda Ekonomske škole "Mijo Mirković"
Rijeka

Rad IIIc Talijanske srednje škole "Dante Alighieri"
Pula

NATJEČAJI

Enabling the Civil Society Sector for active contribution in the pre-accession process in the Area of Democratisation and Human Rights.

rok za prijavu: 31.3.2008.

Ministarstvo financija

3.1 Europa građana

3.2.d Ljudska prava i temeljne slobode

http://cfcu.mfin.hr/tenderYYY/PHARE_2006.htm

Construction of Waste Water Treatment Plant.

rok za prijavu: 14.3.2008.

Ministarstvo financija

2.1.c. Europska unija: aktualna pitanja i izazovi

http://cfcu.mfin.hr/tenderYYY/ISPA_2005.htm

Vinkovci to Tovarnik to State Border Railway Signalling Rehabilitation.

rok za prijavu: 8.2.2008.

Ministarstvo financija

Transport- komunikacije - turizam

Željeznica

http://cfcu.mfin.hr/tenderYYY/ISPA/Works_Signalling_Vinkovci_Tovarnik/PN_Signalling_works.pdf

Strengthening the Enforcement of Intellectual Property Rights.

rok za prijavu: 11.2.2008.

Ministarstvo financija

Europska unija: aktualna pitanja i izazovi

http://cfcu.mfin.hr/tenderYYY/PHARE%202006/Intellectual_property_rights_supply/PN_Int_property_supply.pdf

Call for proposals under the 'Capacities' work programme of the 7th EC Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities.

rok za prijavu: 12.2.2008.

Europska komisija

Europa građana

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_230/c_23020071002en00030003.pdf

Media 2007 — Development, distribution, promotion and training — Call for proposals — EACEA/19/07 — Support for television broadcasting of European audiovisual works.

rok za prijavu: 22.2.2008.

Europska komisija

Obrazovanje - izobrazba - kultura

Audiovizualna politika

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_265/c_26520071107en00150016.pdf

Call for proposals from the European GNSS Supervisory Authority under the 'Cooperation' work programme of the 7th EC Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities.

rok za prijavu: 29.2.2008.

Europska komisija

Transport- komunikacije - turizam; općenito

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_272/c_27220071115en00210021.pdf

Call for proposals under the work programme 'Capacities' of the 7th EC Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities.

rok za prijavu: 6.3.2008.

Europska komisija

Istraživanje - politika EU - Okvirni program - općenito

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_245/c_24520071019en00200020.pdf

Call for proposals under the work programmes of the 7th EC Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities.

rok za prijavu: 13.3.2008.

Europska komisija

Europa građana

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_275/c_27520071116en00170017.pdf

Lifelong Learning programme — Call for proposals 2008 (DG EAC/30/07) (rok prijave različit za različita područja).

rok za prijavu: 31.3.2008.

Europska komisija

Obrazovanje i izobrazba - općenito

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_230/c_23020071002en00040004.pdf

Call for proposals under the work programme of the 7th EC Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities.

rok za prijavu: 8.4.2008.

Europska komisija

Istraživanje - znanost i tehnologija

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_290/c_29020071204en00430043.pdf

MEDIA 2007 — Call for proposals — EACEA/27/07 — Support for the transnational distribution of European films — The 'Automatic' Scheme.

rok za prijavu: 30.4.2008.

Europska komisija

Audiovizualna politika

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_289/c_28920071201en00210021.pdf

Calls for proposals under the 2008 work programmes of the 7th EC Framework Programme for Research, Technological Development and Demonstration Activities and the 7th Euratom Framework Programme for Nuclear Research and Training Activities (rok prijave različit za različita područja).

rok za prijavu: 15.5.2008.

Europska komisija

Europska unija: aktualna pitanja i izazovi

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2007/c_288/c_28820071130en00320033.pdf

FP7 - Capacities - Regions of Knowledge Analysis, mentoring, integration of research agendas and definition of joint action plans

rok za prijavu: 14.3.2008.

Europska komisija

Regije znanja

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.CapacitiesDetailsCallPage&call_id=100#top

Erasmus Mundus - Call for proposals - Academic Year 2008/2009 (Actions 1, 2 & 3)

rok za prijavu: 28.2.2008.

Europska komisija

Stipendije

<http://eacea.ec.europa.eu/static/en/mundus/call2007/index.htm>

Više: <http://www.entereurope.hr>